

BYGGVÄSTEN

TILL DIG SOM ÄR MEDLEM I BYGGNADS VÄST ÅRGÅNG 12 #1 MARS 2021

**Bra mätning blev
en bra julklapp**

**Hyr en havsnära
stuga i sommar**

**VVS-are mätte
431 kronor**

**Var med och påverka
med en MB-grupp**

4 Är MB för att kunna påverka

James Karlsson tröttnade på att sitta och klaga och blev MB.

– Om jag vill ha förändring måste jag vara med och göra det själv. Det är i MB-gruppen vi har störst möjlighet att vara med och påverka vår vardag, säger han.

3 KRÖNIKA: Utnyttja din chans att vara med och forma Byggnads.

6 Finjulkapp. Tobias Hallbergs lag hade en bra mätning och lönen kom in lagom till jul.

5-7 Så startar ni en MB-grupp. Ni måste ha medlemmar i Byggnads, någon som engagerar sig och stöd av kollegorna.

8 Att ge och ta. John Bengtsson är lagbas på Peterson & Hansson i Halmstad. – På sikt vinner båda parter på ackordet om det sköts rätt, säger han.

9 KRÖNIKA: Tron på Arbetsmiljöverket som tillsynsmyndighet har fått ännu en törn.

10 Trivs som lärling. Det har varit ett tufft år för lärlingar, men Katarina Adolfsson Gran har kvar sin plats.

11 KRÖNIKA: Våra krav blev verklighet.

13 och 15 Lönetoppen. TBM-arbetare som går på ackord tjänade 20 kronor mer i timmen under 2020. Och senaste perioden mätte VVS-are 431,75 kronor i timmen.

TIDNINGEN BYGGVÄSTEN

Adress: Byggvästen
Olof Palmes Plats 1
413 04 GÖTEBORG

Redaktör: Peter Gustafsson
[text och bild om ej annat anges]

Telefon: 010-601 14 39,
Mail: peter.gustafsson@byggnads.se

Utgivning: Fyra nummer per år.
Ansvarig utgivare: Tomas Emanuelsson
Tryck: Exakta.

Byggnads Väst

Alla kontor: 010-601 10 09
Medlemsservice: 010-601 14 14
vast@byggnads.se
byggnads.se/vast

KONTOR:

GÖTEBORG (regionkontor)

Olof Palmes Plats 1
413 04 GÖTEBORG

BORÅS

Norrby Tvärgata 3, 2 tr
504 37 BORÅS
Fax: 031-774 33 77

HALMSTAD

Andersbergsringen 104
302 55 HALMSTAD
Fax: 010-601 13 98

SKÖVDE

Box 417 [Besök: Torggatan 18, vän 3]
541 30 Skövde

TROLLHÄTTAN

Swedenborg Center
Lasarettsvägen 9
461 52 TROLLHÄTTAN
Fax: 0520-48 92 99

Öppettider på kontoren:

Månd-torsd 8-12, 13-16, fred 8-12
[8-12 även dag före "röd dag"/afton]
Obs! Skövde Må-to 9-12, 13-15, fred 9-12
Har du svårt att komma dessa tider?
Ring! Vi hittar en tid som passar bättre.

Telefontider på samtliga kontor:

Månd-torsd: 8-12, 13-16
Fred: 8-12, 13-15
[Medlemsservice 9-12]

A-KASSAN

Telefon: 010-601 18 00
E-post: a-kassan@byggnads.se

Telefontider: Ersättning, medlemskap och avgifter, månd-fred: 9- 11

Utlandsarbete: Månd, onsd och fred: 9-11

Omprövning eller överklagan:

Månd-fred: 9-11

Obs! Alla handlingar sänds till Arjeplog

Kassakort skickas till:

Byggnads a-kassa,
FE36, 930 87 ARJEPLOG

Alla övriga handlingar till:

Byggnads a-kassa, FE36,
930 88 ARJEPLOG

Ett telefonnummer för fackliga frågor:

010-601 10 00

1

Jonathan Dahlqvist fixar lite jul-tomtebluss med vinkelslipen. Här på arbetsplatsen Bonden 7 i Halmstad. Det är ett område i staden som växer snabbt.

Du är en viktig kugge i Byggnads demokrati!

Vi är nu inne i perioden då vi arbetar med grunden i vår demokrati. Det är nu alla medlemmar har rätt och möjlighet att välja sina företrädare.

På kretsarnas årsmöte väljer medlemmarna sin styrelse och de som ska företräda kretsarna och dess medlemmar på regionens fullmäktige. Där röstar de i sin tur fram regionens styrelse.

Alla medlemmar är med i en krets och har rätt att genom kretsen väcka frågor och skriva motioner. De killar och tjejer som väljs, företräder alla medlemmarna i kretsen. På detta sätt ger vår organisation alla medlemmar rätt att påverka och göra sin röst hörd.

Eftersom vi är en organisation som bygger på demokrati, bevakar vi även att vi förblir och får leva i ett samhälle som bygger på samma grunder. En demokratisk organisation och ett demokratiskt samhälle bygger på allas inflytande och motverkar att den starke utnyttjar dem som är lite svagare.

VAD ÄR ALTERNATIVET till demokrati? Vi hör ibland att människor ropar på en stark ledare som kan leda samhället i en viss riktning. I historien kan jag inte hitta en enda stark ledare som skapat en stabil organisation eller ett samhälle där inte förtryck är en del.

Det är viktigt att vi odlar och bygger upp vår organisations demokrati och då är du viktig.

NU HAR KRETSARNA precis valt sina styrelser och företrädare i organisationen. Dessa företrädare har en viktig uppgift framför sig. Framförallt det kommande året. Varför då? Jo, vi står inför arbetet med Byggnads kongress som kommer genomföras 2022.

Kongressen är det möte som bestämmer vad vi som organisation ska arbeta med och driva de närmaste fyra åren. Det är nu du har möjlighet att vara med och bestämma vad vi ska arbeta med.

VÅR ARBETSMARKNAD HAR de senaste åren förändrats i en riktning som vi inte känner oss nöjda och bekväma med. När jag arbetade på byggena var det ett företag som byggde hela bygget. Det med hjälp av några få underentreprenörer och företag i andra branscher.

Flertalet av oss arbetare var anställda i företaget som ägde och byggde huset.

I dag ser vi hur många byggen styrs av företag som helt saknar anställda yrkesarbetare eller bara har ett fåtal. Sedan styckas arbetsplatsen upp i små delar och säljs till ett flertal företag.

JAG BEHÖVER INTE beskriva situationen. Ni vet, för många av er arbetar dagligen under dessa nya förhållanden på era arbetsplatser.

Vad tycker ni om den utvecklingen? Det jag hör är oftast ett stort missnöje med detta "nya" sätt att driva byggnation.

Är det så? Varför jag frågar är att det är bara ni killar och tjejer som arbetar på byggena som kan svara på det. Jag som arbetar som ombudsman och har ynnesten att vara ordförande för regionen kan bara gissa om jag inte får höra från er på arbetsplatserna om hur ni vill ha det.

Där är möjligheten att påverka genom den demokratiska process jag beskrivit.

DETTA ÄR ÄNNU viktigare när vi nu närmar oss en kongress där vi ska besluta om vad vi ska lägga vår kraft på den närmaste tiden. För att detta ska bli rätt och riktigt behövs dina tankar och funderingar.

Så använd möjligheten demokratin ger, var med och påverka genom val av kongressledamöter, skriv motioner. Detta arbeta startar nu.

Glöm aldrig att det går att påverka!

Tomas tips

Så är du med och påverkar inför kongressen:

- 1 Var med och välj** vilka företrädare du vill att Byggnads Väst skickar till kongressen för att driva dina frågor.
- 2 Du har även** möjlighet att skriva motioner där du beskriver vad du vill att Byggnads ska arbeta med.
- 3 Så fundera** på vad du och dina arbetskamrater tycker vi som organisation ska arbeta med och skriv sedan ner det och gå till kretsen.

"Glöm aldrig att det går att påverka"

TOMAS EMANUELSSON,
ORDFÖRANDE BYGGNADS VÄST

Med rätt att påverka

MB B

James Karlsson är snickare på BRA Bygg AB. Sedan 2018 är han sammankallade MB-ledamot.

– Jag tröttnade på att sitta och klaga. Om jag vill ha förändring så måste jag vara med och göra det själv. Det är i MB-gruppen vi har störst möjlighet att vara med och påverka vår vardag.

I januari arbetade James i Hovås. Han och kollegorna var på det som ska bli Göteborgs första kontorshus i trä och är beställt av Next Step.

– Det var speciellt att resa pelarna i trä, de böjde sig ganska mycket när vi lyfte dem på plats, säger James.

Han har jobbat på BRA sedan 2011. Han har alltid varit intresserad av att vara med och påverka och 2017 tog han på sig rollen som skyddsombud.

– Då tyckte jag att den viktigaste frågan på BRA var arbetsmiljön. Det fungerade bra på företaget, men det finns alltid saker att förbättra.

Även om BRA har bra rutiner såg han en rad brister på vissa byggen. Många faktorer spelar in som beställare, underentreprenörer och annat.

– Branschen behöver struktureras upp. Som helhet tycker jag att det blivit sämre sedan jag började. Enda sättet att få bukt med det är att jobba fackligt och politiskt.

VILL PÅVERKA. Snickaren James Karlsson har haft ett starkt samhällsengagemang sedan tonåren. Nu är han MB-ledmot på BRA Bygg och sitter i styrelsen för Göteborgskretsen.

– James har varit politiskt aktiv sedan tidiga år och har alltid brunnit för samhällsfrågor.

– Jag har sett orättvisor och velat vara med och förändra.

UNDER NÅGRA ÅR var intresset vilande, men på senare år har han även engagerat sig i styrelsen i Göteborgskretsen. Han har också gått flera fackliga utbildningar, både i Byggnads regi och tvärfackligt.

Och jag kommer gå fler.

2018 hoppade han på MB-uppdraget.

– Där kan vi påverka alla frågor i vår vardag. Vi kan vara med och planera jobbet, arbetsmiljön, och in- och utlåning av personal.

I början var han ensam MB och hade rollen som kontaktombud.

– Först var jag ganska osäker. Jag fick mycket hjälp av bra ombudsmän från Byggnads, Patrik Jerksten och Linda Djärv. Sen efter ett halvår fick vi ihop en MB-grupp med tre personer på BRA. Då fick vi också mandat att påverka mer.

MB-gruppen diskuterar internt och pratar med ledningen på företaget.

– Som MB är du mellanhand mellan kollektivet och arbetsgivaren. Vi är också Byggnads förlängda arm på arbetsplatsen. Som fackligt förtroendevald (FFV) är du Byggnads.

ALLA FÖRTROENDEVALDA BLIR valda av sina kollegor. Sedan gäller det att ha kvar det stödet i vardagen.

– Till väldigt stor del känner vi i MB

MB betyder medbestämmande

Som MB är du en av Byggnads fackliga företrädare. Du är en viktig länk mellan arbetsgivaren och de anställda. Du ingår också i en MB-grupp vald av dina arbetskamrater.

MB-gruppen håller kontakt med andra förtroendevalda i ditt företag och med Byggnads i din region.

Ni organiserar och företräder medlemmarna i alla frågor utom lön.

Uppdraget passar dig som brinner för rättvisa, är lyhörd, har bra samarbetsförmåga och vill göra arbetsvardagen bättre för alla.

SOM MB FÅR DU:

- ▶ En god insyn i företaget.
- ▶ Möjlighet att påverka.
- ▶ Vara en av nyckelpersonerna på arbetsplatsen.
- ▶ Utbildning genom Byggnads.
- ▶ Rådgivning och stöd från handledare.

gruppen att kollegorna står bakom oss när vi driver deras och våra frågor.

Hur är BRA?

– Det är ett bra företag. Det känns som att de strävar efter att förbättra sig och göra rätt för sig. Hos oss går det helt klart i rätt riktning.

BRA har vuxit de senaste åren och för tillfället säger de inte upp så ofta.

– Men jag tycker inte att de nyanställer i rätt takt så styrkan riskerar att minska och det måste vi hålla koll på.

James lägger ungefär fem timmar i veckan på det fackliga arbetet.

– Det har blivit mer. Ibland kan det bli två-tre heldagar i veckan, sedan har jag veckor när det inte är så mycket.

HAN KÄNNER ATT han är delaktig.

– Jag känner att jag varit med och skapat en viss förändring på företaget och varit med och utvecklat det. Och jag är inte färdig ännu. Det finns fler saker att utveckla och nu har vi en bra dialog med företaget.

– Vi är här för att samarbeta och hjälpa varandra så där har vi kommit långt. Det är inte alltid det hjälper att slå näven i bordet. Mycket av MB-arbetet gör jag framför en dator.

– Sedan är det väldigt socialt. Jag pratar mycket med kollegorna och samlar in synpunkter. Om någon eller några kollegor har problem är vi där för att föra deras talan.

Hans politiska intresse finns hela tiden med i bakgrunden.

– Jag vill förändra BRA och byggbranschen, men jag vill även vara med och påverka i hela samhället, säger James.

Detta krävs för att starta en MB-grupp:

- ▶ Det måste finnas medlemmar i Byggnads på företaget.
- ▶ Om ni har en MB blir den personen kontaktombud. Det krävs två eller fler innan ni får alla befogenheter som MB-grupp. Det är bra att vara tre personer som sitter i gruppen och stöttar varandra. Om företaget är stort kan ni behöva vara fler.
- ▶ Det viktigaste är att det finns ett engagemang och att de personer som är engagerade får stöttning av kollegorna.
- ▶ Ni kan börja med att ordna ett UVA-möte och då kan en ombudsman från Byggnads komma och berätta hur det fungerar.

Vad kan en MB-grupp göra?

En MB-grupp är er bästa möjlighet att påverka hur ni har det på arbetet, både i dag och i framtiden.

Ni driver kollektivets frågor. Det kan vara klädfrågor, UE-frågor, frågor om nyanställningar och arbetsmiljöfrågor – som att se till att det görs vibrationsundersökningar och inköp av ergonomiska maskiner och verktyg.

Ni ska också hålla koll på att kollektivavtalet följs.

Hur ser framtiden ut?

Får företaget in jobb framöver? Planerar de att säga upp personal?

MB-gruppen ska få all viktigt information som påverkar er anställning i god tid.

När det gäller till exempel in- och utlåning av personal kan ni vara med och diskutera med företaget.

Som MB-grupp är ni mellanhand mellan kollektivet och arbetsgivaren. Ni är också Byggnads förlängda arm på arbetsplatsen.

Det gäller att ha stöd i gruppen för att kunna hjälpa kollegor. Någon kanske behöver rehab efter en skada. Ni kan ge dem information om regler, lagar och avtal.

MER OM MB PÅ NÄSTA SIDA

FUNDERAR PÅ UPPDRAG. Tobias Hallberg har vissa planer på att utbilda sig till förtroendevald – i så fall skyddsombud eller lagbas.

Rekordlön en bra julklapp

Tobias Hallberg fick en bra julklapp. 5 600 kronor från en mätning i somras.

– Jag blev så jävla glad. Vi måtte 245,84 kronor i timmen. Det är den högsta mätning jag varit med om, berättar han.

Tobias är snickare på Edvardsson Byggresurs AB. I somras var han utlånad till Mariedals Byggtjänst i en månad.

– Jag fick direkt en bra känsla. Det är en hyfsat liten firma, alla visste vad de skulle göra. De hade en engagerad lagbas och det var ett organiserat och sammanvätsat gäng, tider var A och O och de hade en pärm i boden där de skrev upp alla ”äta-timmar” (tilläggsarbeten).

Det gjorde att laget kunde plocka ut rätt pengar för varje moment.

– Ofta brukar det vara att vi gör en

massa saker som vi aldrig skriver upp men som tar tid. Som om vi till exempel är på en ställning och måste hämta saker på marken fast det inte ingår i momentet. Det äter på tiden.

Efter den månaden gick Tobias vidare till en ny arbetsplats. Mätningen drog ut lite på tiden.

– Men jag tänkte ju att jag måste hålla koll på vad det blir, säger han.

I DECEMBER RINGDE ombudsmannen Joakim Kahlman från Byggnads och berättade att mätningen på Mariedals var klar och frågade Tobias vad han trodde det blivit.

– Jag visste ju att vi hade 230 kronor i timmen på ett liknande jobb tidigare så jag gissade på 220–230. Kahlman sa höj och jag gissade på 240, men han sa höj igen.

– Jag blev lite chockad, men det var en bra känsla.

Han tänkte att han skulle få pengarna före jul, men hans chef på Edvardssons hade inte fått reda på resultatet.

– Så jag ringde Kahlman igen och han ringde Edvardssons och efter en dag satt lönen på kontot, säger Tobias.

Han byter ofta arbetsplats. Nu är han och kollegor från Edvardsson på Skanskas bygge Valand i Kungsbacka, åtminstone fram till sommaren.

– Det passar bra eftersom jag bor här. I januari monterade han fönster.

– Här går vi på Skanskas ackord och vi på Edvardsson har 220 kronor i timmen i fast peng. Vi hade 213,50 men fick ju en höjning med 6,50 i och med avtalet.

HAN HAR VISSA funderingar på att själv

utbilda sig till lagbas.

– Jag är intresserad av att vara med och påverka och har även tänkt på att kanske bli skyddsombud. Det eller kan-

Allt om MB

Några av MB-ledamotens uppgifter:

- ▶ Bevaka medlemmarnas intressen och förhandla med arbetsgivaren.
- ▶ Arbeta för en god arbetsmiljö.
- ▶ Organisera fler medlemmar.
- ▶ Sprida Byggnads och företagets information till de anställda.
- ▶ Jobba för hållbarhet, jämställdhet, jämlikhet och schyssta arbetsvillkor i hela företaget.
- ▶ Rekommendera Byggnads utbildningar för arbetskamraterna.

Utbildning för MB

Som MB går du en facklig introduktionsutbildning för MB-ledamot, samt en 11 dagar lång MB-utbildning.

Utbildningstiden är likställd med fackligt arbete på arbetsplatsen och berättigar till ledighet med betalning enligt förtroendemannalagen.

Du får kunskaper om din demokratiska roll – uppdraget att företräda dina arbetskamrater.

Du får vetskap om vilka olika fackliga roller som finns: skyddsombud [SO], fackligt förtroendevald [FFV], medbestämmandeledamot [MB], lagbas [LB] samt bolagsstyrelseledamot.

Du som är ledamot i en MB-grupp har många fackliga utmaningar framför dig. Uppgifter som kräver en bred facklig kompetens.

Målet med utbildningen är att du blir väl insatt i lagar och avtal så att du ska kunna företräda medlemmarna på arbetsplatsen och i företaget.

Uppdraget som MB

Har du fått förtroendet att bli MB-ledamot (medbestämmande) eller är nyfiken på vad uppdraget innebär?

- ▶ Rollen som MB är både spännande och utvecklande. Du företräder dina arbetskamrater och Byggnads.
- ▶ Du samarbetar med arbetsgivaren och ser till att ni har en god relation och ett bra samtalsklimat.
- ▶ Rollen ger dig god insyn i verksamheten och du har stora möjligheter att påverka företagets utveckling.
- ▶ Du har möjlighet att forma rollen efter din egen personlighet och kompetens.

Börja med att ordna ett UVA-möte

Det är MB-gruppen, alternativt facklig förtroendeman som ansvarar för att anordna UVA-möten. Men och ni saknar dessa på din arbetsplats kan ni kontakta Byggnads Väst direkt och få hjälp.

Byggnads kan närvara på mötet och informera om exempelvis hur ni startar upp en MB-verksamhet, men även om försäkringar, löner, arbetsskydd och allmänfacklig information.

- ▶ Du har rätt till 5 timmars facklig information på betald arbetstid varje år. Normalt fördelas den tiden på två UVA-möten.
- ▶ Möten hålls normalt under arbetstid. Om mötet är efter arbetstid utgår övertidsersättning.

ske lagbas. Jag är sugen på att lära mig mer. Jag får se framöver.

Han har en mamma och en styvpappa som introducerade honom i fackliga frågor under uppväxten.

- Min mor var arbetsplatsombud inom Orust kommun. Min styvfarsa var skyddsombud och arbetsplatsombud inom Transport. Han var även tolk och skötte förhandlingar.

Tobias brukar lyfta fackliga frågor på arbetsplatsen.

- Om någon klagar över medlemsavgiften till Byggnads tar jag upp att en höjning betalar hela fackavgiften, allt över det är plus. Om vi inte hade gått ihop i Byggnads då hade vi inte haft vårt kollektiv som strävar efter bättre löner och villkor.

HAN FÖRSÖKER HELA tiden skapa bra stämning på jobbet.

- Jag brukar försöka få alla att känna sig inkluderade. Sen ligger jag på om någon lärling eller övriga arbetare kanske ligger för lågt i lön.

- Jag har många visioner och idéer och vill göra gubbarna mer engagerade. Om alla fattar kan vi komma upp på en annan lönenivå och mäta bättre. Jag menar, ingen är ju här för att det är så jävla kul. Det är ju ett jobb vi gör för att tjäna pengar och då vill jag ha så bra lön som möjligt.

HALMSTAD VÄXER. Bilderna är från arbetsplatsen Bonden i Halmstad där Peterson & Hansson är totalentreprenör. John Bengtsson till vänster och nedan är lagbas.

VAR TRUMMIS. Några från Falkenberg eller metalälskare kanske känner igen John Bengtsson från Sonic Syndicate, ett band som hade en del framgångar och turnerade i Europa, USA och andra delar av världen.

”Det handlar om att ge och ta och det gör vi”

Snickaren John Bengtsson från Ullared har varit lagbas sedan 2014.

– Det har jag inte ångrat en sekund.

Halmstad den 14 december. Det är en vårliknande måndag en dryg vecka före jul. Solen kikar fram och det är bra byggväder för årstiden.

Bygget är i inledningsskedet. De har gjutit lite på grunden och det börjar komma fler till bygget.

John Bengtsson och hans kollegor på Peterson & Hansson Byggnads AB ska vara med och bygga 189 lägenheter. Projek-

tet heter Bonden och ligger i en expanderande del av Halmstad.

JOHN HAR VARIT lagbas sedan 2014.

– Det var en äldre lagbas som slutade och jag var öppen för uppgiften så jag tog på mig uppdraget och det har jag inte ångrat en sekund, säger han.

Laget går på ett premieackord.

– Peterson & Hansson är ett klokt företag på det sättet. Det vet att på sikt vinner båda parter på det om det sköts på rätt sätt. Det handlar om att ge och ta och det gör vi. De är inte dumma och vi är inte dumma.

I december har de inte fått underlaget på jobbet ännu.

Själv är bäste dräng

Tron om att Arbetsmiljöverket som tillsynsmyndighet skall bistå arbetstagare för säkra och trygga arbetsplatser, har ytterligare en gång fått sig en törn.

Aktuell myndighet styrs som bekant uppifrån och överst finns en generaldirektör och dennes signaler torde genomsyra hela organisationen nedåt.

Generaldirektören dömer i ett debattinlägg på sajten Altinget ut arbetsmiljön inom vård och omsorg. Det berättas om en flerårig inspektionsinsats riktad mot äldreomsorgen. Man besökte 1 000 arbetsplatser och 200 arbetsgivare.

Resultatet var att nio av tio tvingades åtgärda brister – ofta i det förebyggande arbetet.

”Då funderar jag på hur det ser ut i byggsektorn”

DÅ FUNDERAR JAG över hur ser det ut inom byggsektorn. Skulle arbetsgivare inom byggsektorn

generellt vara bättre på dessa frågor än arbetsgivare inom vård och omsorg?

Min bestämda känsla blir – nej. Generaldirektören skriver också att ”Vi kan som myndighet varken inspektera eller reglera bort arbetsmiljöproblemen”, vilket jag tolkar som att vi inte kan räkna med mycket hjälp därifrån med våra arbetsmiljöproblem.

DÄRFÖR ÄR DET tillfredställande att ett huvudskyddsombud tillsammans med MB-gruppen i ett företag i vår region, med stöd av Byggavtalet, Bilaga K punkt 3.4 kan presentera fyra justerade protokoll. Vilket får som konsekvens att aktuella delar av Arbetsmiljöverkets föreskrifter ingår som kollektivavtal för detta företag.

Som sagt, själv är bäste dräng.

Var rädda om er därute.

ANDERS KARLSSON,
REGIONALT SKYDDSOMBUD

– Vi ska sätta oss och göra ett uppgör här framöver. Men det brukar inte vara några problem. Vi brukar komma överens. Sedan stämmer vi av var tolfte vecka, säger John.

Han upplever att arbetet i byggbranschen blivit mer tidspressat.

– Det har blivit mer att ”nu ska vi börja”, innan vi har fått alla handlingar och alla vet vad de ska göra. Då är det svårare att räkna på ackordet i början.

NU NÄR HAN har fått några års erfarenhet brukar han i regel stämma av på egen hand utan att en ombudsman från Byggnads sitter med. Han har fått en förfrågan om att ta en fullmakt.

– Men jag kände att det inte var aktuellt just då så jag tackade nej. Jag känner mig okej med att förhandla för laget på egen hand, men det känns lite läskigt att förhandla för alla på företaget. Jag påstår ändå att jag står med båda fötterna på golvet. Jag är ju med i lönegruppen på företaget och förhandlar om timlöner för de som går på service till exempel.

På morgonen hade John ett samordningsmöte med platsledningen och den ledande montören. Nu är han ute med kollegorna och förutom att han är snickare fungerar han rätt mycket som ett bollplank.

– Här är min roll mer att ha koll på hela bygget och vad alla gör. Sen hoppar jag gärna in om det önskas vid nya moment om det är någon som känner osäkerhet.

Arbetsituationen har blivit lite annorlunda för honom sedan en kollega slutat.

– Vi var väldigt tajta. När han slutade blev det en tuff situation för mig. Jag kände att jag var lite på väg in i väggen.

– Men företaget agerade bra och vi hade en platschef som såg varningssignalerna hos mig. Han frågade vem jag ville ha som kollega och stöttade mig.

JOHN VILL HELST inte vara ensam lagbas på ett bygge om det blir stort.

– På det här bygget är vi över 15 personer och vi kommer säkerligen ligga på 20–25 stycken så småningom. Jag var lite osäker på läget innan. Men hittills känns det väldigt bra.

– Jag försöker jobba sju till fyra och sedan släppa jobbet. Jag är en i laget och det räcker bra.

De är nio i laget och två som jobbar med betong.

– På Peterson & Hansson gör vi snickare också mycket av betongarbetet

De flesta på företaget är medlemmar i Byggnads och alla i laget är med.

– Jag personligen kräver i princip att de som ska vara med i laget ska vara medlemmar. Nu har vi ett bra lag. Vi har jobbat ihop i fyra-fem år. Vi har en del yngre och nu börjar de bli riktigt självständiga och är trygga med vad de gör.

Nöjd med karriärbytet

Coronapandemin har slagit hårt mot lärlingarna i byggbranschen. Men Katarina Adolfsson Gran har kvar sin plats på BRA Bygg AB.

– Nu har jag dessutom nått utbildningssteg 4 och får en löneförhöjning enligt lönetrappan för vuxenlärlingar, säger hon.

Under året som gått har vi fått rapporter om att byggelever och lärlingar haft svårt att få platser på byggföretagen. En del har till och med fått gå hem på grund av reglerna för det statliga permitteringsstödet till företag.

Katarina Adolfsson Gran fick sin plats som vuxenlärling på BRA 2018 och hon har fått vara kvar under pandemin.

– Jag ska vara lärling cirka 3,5 år och har ungefär ett år kvar.

HON TRIVS BRA i rollen som snickare efter att ha skolat om sig efter 40-årsdagen.

– Tidigare var jag inköpare på Astra Zeneca. Efter 15 år inom företaget kände jag att det var dags för en förändring. Jag hade sneprat på bygg tidigare och tänkte att det var nu eller aldrig.

Hur har det varit?

– Jag är positivt överraskad. Jag har bra handledare och det är bra stämning på BRA med många härliga kollegor. Det är ett omväxlande jobb.

”Vad vore världen utan byggnadsarbetare”

Hon börjar känna sig mer och mer självständig och visar stolt upp en trävägg hon varit med och byggt.

– I början var i princip allt nytt, men jag var inte främmande för verktyg. Vi har ett hus och jag har alltid många byggprojekt på gång. Jag imponeras enormt av den kunskap som finns i de olika yrkesgrupperna. Vad vore världen utan byggnadsarbetare?

Fotnot: Enligt Tillväxtverkets regler måste företag sänka alla kostnader innan de får stödpengar under Corona och i kravet på kostnadssänkningar ingår att göra sig av med lärlingar och praktikanter.

STOLT. Som lärling är det såklart kul att vara med och bygga klart ett hus. Katarina Adolfsson Gran har bland annat varit med och gjort väggen i bakgrunden.

Många av våra krav blev verklighet

Hej kamrater!
Avtalsrörelsen är klar och vi har nya avtal. Glädjande kan vi konstatera att många av våra krav blev verklighet. Vi lyckades få genomslag för det våra medlemmar ville ändra på i våra avtal.

Bland de viktigaste punkterna hade vi såklart högre lön, mer i pensionsavsättning och sänkt ålder för inbetalning av pension, mer ordning och reda, tillträdesrätt för regionala skyddsombud och jämställdhetsfrågor.

OM VI BÖRJAR med ordning och reda, har vi numera en uppsnabbad och förenklad process för att granska misstänkta kollektivavtalsbrott. Vi har också byggt på de befintliga huvudentreprenörsavtalen.

Kortfattat kan man säga att huvudentreprenören får ett större ansvar för de underentreprenörer som finns på deras arbetsplats.

Om en underentreprenör vägrar visa oss löneunderlag (till exempel lönespecifikationer och tidsnotor) så ska huvudentreprenören ta fram dessa för aktuell arbetsplats.

Det är viktiga steg vi tagit för att komma åt oseriösa företag.

VÅRA REGIONALA SKYDDSOMBUD har numera rätt att verka på samtliga arbetsplatser där Byggnads har avtal. En oerhört viktig fråga, då flertalet företag rent av fuskar med arbetsmiljön. Det är aldrig acceptabelt att riskera människors liv och hälsa!

Med denna reglering får vi utökade möjligheter att stävja farliga arbeten.

GRAVIDLÖN FÖR GRAVIDA – som får graviditetspenning från Försäkringskassan – kom också med i årets avtalsrörelse.

se. Därtill ska parterna under avtalsperioden samverka i en arbetsgrupp och ta fram riktlinjer för arbete mot trakasserier och sexuella trakasserier.

PENSIONSAVSÄTTNINGEN HAR UTÖKATS i årets avtalsrörelse, och åldern för intjänande av pension kommer stegvis att sänkas. En mycket viktig fråga! Under ett helt arbetsliv kommer det resultera i många kronor den dagen man går i pension.

JA SOM SAGT kamrater, detta är ett axplock av resultatet från årets avtalsrörelse.

Nu börjar nästa avtalsrörelse. Nu börjar vi med att ladda upp inför nya tag.

Det absolut främsta sättet att ladda upp inför en avtalsrörelse är att värva medlemmar. För ju fler vi är desto starkare är vi.

Tänk att vi kanske kan få igenom just ditt förslag i nästa avtalsrörelse. För att få bättre och bättre avtal behöver vi fler medlemmar.

Så fråga de du träffar på din arbetsplats och på det företag du arbetar om de är medlemmar. Är personen inte medlem, fråga hen om medlemskap och fråga vilka frågor hen tycker är viktiga.

Tillsammans kan vi flytta fram positionerna, tillsammans kan vi få med mer i våra avtal.

SÅ KAMRATER, GLÖM inte att fråga de du träffar om de är medlemmar i Byggnads.

Ha det gott kamrater!

PARHAM POUR BAYRAMIAN,
AVTALSANSVARIG

Nya avtal och höjda löner gäller sedan december

Byggavtalet

Det blir 5,49 kronor mer i timmen för den första perioden fram till den 30 april 2022.

Det blir även extra pensionsavsättningar med 0,3 procent under avtalsperioden även för de under 25 år.

Uppgörelse enligt märket som under avtalsperioden kommer att ge pensionsavsättning från 22 års ålder.

Plåt- och ventilation

För perioden 1 december 2020 till den 30 april 2022 höjs lönen med 3 procent minus avräkning för pensionsförmåner med 0,30 procent.

Utgående lön för yrkesarbetare räknas upp med 5,60 kronor i timmen eller 974 kronor per månad.

TIA-avtalet VVS & Kyl

För perioden 1 december 2020 till den 30 april 2022 höjs lönen med 3 procent minus avräkning för pensionsförmåner med 0,27 procent.

Lägsta löneökning är 5,78 kronor i timmen eller 1 006 kronor per månad.

Glasmästeri-avtalet

För perioden 1 december 2020 till den 30 april 2022 höjs lönen med 3 procent minus avräkning för pensionsförmåner med 0,17 procent.

Utgående lön för yrkesarbetare räknas upp med 4,93 kronor i timmen eller 858 kronor per månad.

Entreprenad-maskin

För perioden 1 december 2020 till den 31 maj 2022 höjs lönen med 2,74 procent minus avräkning för pensionsförmåner med 0,26 procent.

Utgående lön för yrkesarbetare räknas upp med 5,38 kronor i timmen eller 936,12 kronor per månad.

Bemanningsavtalet

Det nya avtalet ligger inom ramen för det så kallade märket som motsvarar 5,4 procent i löneökningar.

En viktig pensionsuppgörelse finns också med i överenskommelsen.

Byggvästen får ny form och ny utgivningstakt

Byggnads Väst styrelse har beslutat att ge ut Byggvästen en gång per år. Den kommer också att få en ny layout.

Anledningen är att vi vill göra en tidning med mer nyttig, lokal medlemsinformation och samtidigt skapa resurser att satsa på andra kanaler som digitala nyhetsbrev som går att skicka ut samma dag något händer.

Målet är också att bli bättre i andra kanaler.

Samtidigt kommer vi att utvärdera efterfrågan av Byggvästen. Vi ska bland annat göra en enkätundersökning med er medlemmar och då har ni chansen att påverka hur Byggnads Väst håller er uppdaterade med information och nyheter.

Styrelsen har sagt att vi provar detta upplägg 2021 och sedan utvärderar. Ett nytt beslut tas på budgetmötet i höst.

Om det visar sig att en majoritet av medlemmarna verkligen läser och saknar Byggvästen är det inga problem att starta upp tidningen i sin gamla form med fyra nummer per år igen.

Vad tycker du själv om Byggvästen? Läser du den? Vill du ha den fyra gånger per år som tidigare? Oftare? Inte alls? Skulle du läsa en digital tidning på vår hemsida?

Maila peter.gustafsson@byggnads.se och säg vad du tycker.

Kongress – skriv motioner:

Byggnads håller sin 18:e ordinarie förbunds-kongress 2022. Kongressen är Byggnads högsta beslutande instans. Den behandlar och beslutar om vår långsiktiga verksamhet.

Alla medlemmar i Byggnads har rätt att lämna förslag till kongressen och det gör du genom att skriva motioner.

Vi ska också välja ut vilka som ska representera Väst.

Du har störst chans att vara med och påverka genom att gå på möten i din krets under vintern och våren. Kretsarna har gemensamma träffar då de skriver motioner.

Du kan även skicka in motioner direkt till regionstyrelsen.

Samtliga motionerna ska vara inskickade till regionen senast i augusti.

Efter det behandlar regionstyrelsen och slutligen regionfullmäktige motionerna. På fullmäktigemötet i november beslutas vilka motioner som ska skickas till förbundet.

I början av 2022 sammanställer förbundsstyrelsen alla motioner från landets regioner.

Sedan får alla ledamöter i regionerna läsa in sig och förbereda sig på hur de ska rösta under kongressen.

Så skriver du en motion:

På Byggnads Västs hemsida finns ett färdigt formulär för att skicka in en motion.

Att tänka på

- Välj område och skriv en rubrik.
- Börja med en kort text som beskriver varför kongressen ska besluta enligt förslaget.
- Efter förslaget lägger du en eller flera att-satser. De bör vara så konkreta som möjligt.

Observera att det inte går att delvis bifalla eller avslå en att-sats. Därför är det viktigt att motionen är korrekt formulerad.

Det bästa sättet att få till en bra motion är därför att gå på kretsmöte där du får hjälp att utforma din motion som kan handla om vad som helst som du tycker är viktigt i din vardag på jobbet.

Lönestatistik för hela 2020

Lön i kronor/timmen för perioden 1 januari 2020 till och med 31 december.
Angivna genomsnittslöner avser yrkesarbetare [1,0].

Statistikområde	Yrkesgrupp	Prestationslön	Antal timmar*	Tidlön**	Antal timmar*
Byggnads Väst, område 16 (Västra Götaland och Halland). <i>Hela regionen är numera ett lönestatistikområde</i>	TBM/Anlägg	220,88	4 201 160	201,43	13 177 740
	Glas	189,88	1 670	-	-
	VVS installation	270,68	94 080	-	-
	Golvläggning	257,43	27 440	214,79	609 790
	Ställning	-	-	190,52	509 060
	Plattsättning	277,21	1 220	204,66	311 380
	Maskinförare	-	-	193,58	102 920
	Byggstädning	-	-	192,47	174 170
	Takläggning/papp	240,54	12 250	190,96	46 440
	Undertaksmontage	-	-	205,01	85 650

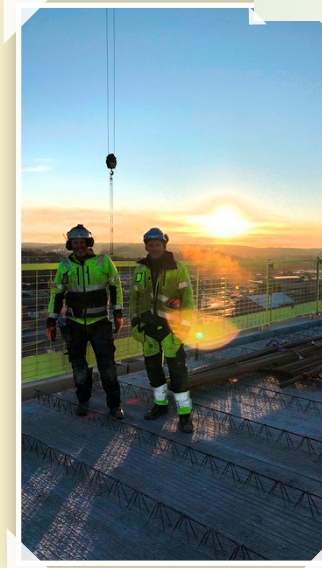
* Där ingen siffra anges finns inga timmar inmätta eller redovisade.

** Samtlig i lösen redovisad tid och förtjänst. [Mer statistik på sidan 15].

27 NOVEMBER. Tårtan som Byggnads levererade till Tommy Byggares arbetsplats vid Axel Dahlströms torg. Där är alla medlemmar och de var redo att gå ut i strejk när Byggnads varslade under avtalsrörelsen. Men som ni vet blev det ingen strejk.

14 DECEMBER. Arbetsplatsbesök hos Lindbäcks Bygg i Angered centrum. Vi träffade bland annat Daniella som blivit handplockad av företaget.
"Det var jätteroligt när de frågade, säger Daniella som tidigare jobbade åt en underentreprenör."

15 JANUARI. Arbetsplatsbesök på MID Frölunda, där KBAB är huvudentreprenör. Betongarbetarna Henrik och Arek fick lite sällsynt vintersol på sig.

27 NOVEMBER. Dennis Lycke, snickare hos Tommy Byggare, huggar in på tårta. Som skyddsombud tycker han att det finns ännu mer att förbättra till nästa avtal. "Arbetsgivarna kan ta större ansvar för arbetsmiljön."

Njut av en havsnära STUGSOMMAR

Sista ansök-
ningsdag den
31 mars!

Tanum

PRISER 2021

Högsäsong (6/6–15/8)

Enbart utlottning

Pris för en vecka: 6 000 kr

8 sängar | 65 kvm stor stuga | Nära till bad

| Stor fritidsanläggning med badbassäng, minigolf, spa,
vindsurfing | Båt och kanot uthyres

Gullholmen

PRISER 2021

Högsäsong (6/6–15/8)

Enbart utlottning

Pris för en vecka: 5 000 kr

4 sängar + bäddsoffa | 40 kvm stor stuga

| Två balkonger | Pittoresk skärgårdsmiljö | Bastubrygga

| Nära till bad | Restauranger och matbutik på ön

Ansök om att hyra stuga perioden 6 juni–15 augusti

Sista ansökningsdag den 31 mars 2021

Jag är medlem i Byggnads Väst och vill hyra en av Byggnads Västs hus på

Gullholmsbaden Tanumstrand

En vecka under högsäsong vecka 23–vecka 32 (6 juni–15 augusti 2020)

Ange vecka:

[Bara en vecka ska väljas, alternativa veckor anges under Återbudsvecka]

Intresserad av återbudsvecka Nej Ja

Om ja, ange vilka veckor

Namn.....

Person- eller medlemsnummer.....

Adress.....

Postadress..... Telefon.....

Sänd talongen i frankerat kuvert till: Byggnads Väst, att: Maria Telefjord Olsson, Olof Palmes Plats 1, 413 04 GÖTEBORG

Om utlottningen: Utlottningen sker i början av april. Information skickas till dem som fått stugveckor. Alla som sökt får svar på hur det gått i utlottningen.

Du kan
även göra din
ansökan direkt på
byggnads.se/vast

Du hittar mer information om stugorna på byggnads.se/vast.
Vid frågor kontakta Maria Telefjord Olsson, 010-601 14 40 eller maria.telefjord.olsson@byggnads.se

LÖNETOPPEN

De flesta jobb kan mätas. Det är inte ovanligt att lönen ökar med 20 kronor i timmen eller mer.

Det höjer dessutom både pension och semesterlön. Regionens högsta förtjänster redovisas här.

Samtliga mätningar finns bakom medlemsinloggningen på Byggnads hemsida, byggnads.se.

För frågor om statistik och prestationslön kontakta **Conny Johansson: 010-601 14 13.**

PRESTATIONSLOEN TBMA* 1 november 2020–31 januari 2021

	Företag	Objekt, ort	Fördelningstid	Förtjänst
1	Hansson & Söner Entreprenad AB	Kajen etapp 2 bttg	3 030	319,05
2	Puts & Tegel i Örebro AB	Kurorten Studentbostäder	2 843	289,06
3	Skeppsviken Bygg i Skövde AB	G20	2 558	268,00
4	Asplunds Bygg i Mellansverige AB	Nybyggn förskola Mellomkvarn	2 231	263,21
5	Tommy Byggare AB	Krattan	1 276	259,62
6	Veidekke Entreprenad AB	Brf Skogsbrynet	3 659	256,50
7	Veidekke Entreprenad AB	ST 1 Tank farm	2 418	256,04
8	Peterson & Hansson Byggnads AB	Bacchus hus 4	3 819	251,87
9	Hansson & Söner Entreprenad AB	Kärravinkeln BMSS boende	939	250,50
10	Peterson & Hansson Byggnads AB	Nybygg Idrottshall, tillbyggnad skola	3 260	249,73
11	GH Olofsson Bygg & Entreprenad AB	Care of Carl	1 587	247,03
12	Mariedals Byggtjänst AB	Kongahälla Kv2	4 124	245,89
13	Tommy Byggare AB	Hedin Bil	704	245,70
14	Peab Sverige AB	Lundgrens Trädgård HFAB	1 933	245,00
15	A Olsson Grund & Betong AB	Flatås Alléer	2 672	243,79

*TBMA = trödbetong, murare, anlägg

PRESTATIONSLOEN övriga yrken 1 november–31 januari

	Företag	Objekt, ort	Fördelningstid	Förtjänst
VVS	Västgötarör AB	Tälttork Flottiljen Kalsborg	127	431,75
VVS	Assemblin VS AB	FC Kåmpegatan 4-16	43	271,63
VVS	Assemblin VS AB	216000238 Kyla T31	463	251,89
Golv	Sandå Sverige AB	30120250/SR	76	336,74
Golv	Sandå Sverige AB	30120307/SES	7	288,67
Golv	Kakel & Byggkeramik i Falkenberg AB	Bacchus 4 plan 2 49782/ID	80	285,74
Platt	Halmstad Kakelhus AB	Klackrup Patrik	877	291,18
Platt	Sandéns Golv i Halmstad AB	KKC Falkenberg 23975	240	239,30
Papp	Takbyrån i Alingsås AB	Diverse	5 172	236,11

Glas Inga inmätta timmar under perioden -----

Ställning Inga inmätta timmar under perioden -----

Väst
BYGGNADS

Postens returadress
Byggnads Väst
Olof Palmes Plats 1
413 04 GÖTEBORG

Välkommen på medlemsmöte i din krets

Under Coronakrisen är det många kretsmöten som riskerar att bli inställda. Kontakta din krets innan du går på ett möte. Mer info finns på hemsidan, byggnads.se/vast (under Medlem).

VERKSAMHETSKRETSAR

FYRBODAL 17 mars 17.00.

Plats: Återkommer med plats i Tanum. Information kommer på Byggnads Västs hemsida.

Tema: Fyrbodalskretsen informerar om kongressmotioner och demokrati.

FYRBODAL 19 maj 17.00.

Plats: Swedenborg Center Lasarettsvägen 9, 461 52 Trollhättan.

Tema: Information om kongress, kongressmotioner och demokrati.

FYRBODAL 11 augusti 17.00.

Plats: Återkommer med plats i Lysekil.

Tema: Fyrbodalskretsen informerar i Lysekil om kongress, kongressmotioner och demokrati.

FYRBODAL 25 augusti 17.00.

Plats: Swedenborg Center Lasarettsvägen 9, 461 52 Trollhättan.

Tema: Höstmöte, motionsstopp kongress, nomineringar, information.

SJUHÄRAD 21 oktober 18.00, fika från 16.30.

Plats: Återkommer om plats. Se Byggnads Västs hemsida.

På grund av Corona är alla tider här preliminära. För mer information om kretsmöten, se Byggnads Västs hemsida.

KOMMUNKRETSAR

HYLTE

18 maj 19.00.

Plats: Skärshult.

Tema: Medlemsmöte.

HYLTE

18 maj 19.00.

Plats: Hylte bowling.

Tema: Medlemsmöte med bowling.

PRO GÖTEBORG OCH BYGGNADS PENSIONÄRER

Alla möten är inställda tills vidare på grund av Corona. För ytterligare information läs tidningen och Byggnads hemsida eller ring **Ingemar Rönn** på **0760-22 10 53**.

SÅ BLIR DU MEDLEM I FACKET

INTRÄDESANSÖKAN

Enklast är att sms:a BYGG till 713 50, så ringer vi upp dig!

Du kan också fylla i dina uppgifter på hemsidan byggnads.se. Klicka på fliken **Medlemskap/Bli medlem**.

MEDLEMSAVGIFTEN

Lönen avgör storleken på din medlemsavgift.

Logga in på medlemsidorna och följ instruktionerna. På hemsidan ser du de olika avgiftsstegen. Du kan också ringa för att få hjälp:

010-601 14 14.

Just nu pågår en kampanj där alla nya medlemmar endast betalar 100 kronor i månaden i tre månader.

AUTOGIRO

Att betala avgift via autogiro är bekvämt. Skriv ut blanketten från hemsidan eller ring telefonnumret ovan så skickar vi en blankett till dig.

Just nu pågår en kampanj som innebär att alla medlemmar som väljer att byta betalsätt till autogiro får ett "Superpresentkort" till ett värde av 200 kronor.

Du vet väl att även om du är medlem i Byggnads är du inte automatiskt med i A-kassan. Du måste gå med i A-kassan separat för att få ersättning om du skulle bli arbetslös.